

25. september 2006

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 30. juunil 2006

2006. aasta II kvartalis kasvasid Eestisse tehtud välisinvesteeringud 2% ning ulatusid kvartali lõpus 333,2 mld kroonini (vt tabel 1). Neist ligi 59% oli paigutatud finantsvahendusse, väiksemas mahus töötlevasse tööstusse, kinnisvarasse, rentimisse ja äritegevusse ning hulgi- ja jaekaubandusse (vt tabel 2). Valdavalt pärinesid investeeringud Rootsist (45%), Soomest (19%) ja Ühendkuningriigist (8%).

Tabel 1. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	31.03.2006	%	30.06.2006	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)				
Otseinvesteeringud välismaal	29 047,9	18,8	31 915,1	20,1
Aksia-/osakapital ja reinvesteeritud tulu	22 170,4	14,3	24 093,7	15,2
Muu otseinvesteeringukapital	6 877,5	4,4	7 821,4	4,9
Portfelliinvesteeringud	45 806,5	29,6	46 210,0	29,1
Omandiväärtpaberid	15 861,4	10,3	15 901,2	10,0
Võlaväärtpaberid	29 945,1	19,4	30 308,8	19,1
Võlakirjad	16 903,4	10,9	19 149,3	12,1
Rahaturuinstrumendid	13 041,7	8,4	11 159,5	7,0
Tuletisinstrumendid	223,6	0,1	234,3	0,1
Muud investeeringud	55 128,8	35,7	54 288,7	34,2
Kaubanduskrediit	9 530,1	6,2	11 656,7	7,3
Laenud	22 303,1	14,4	20 522,6	12,9
Pikaajalised	6 034,6	3,9	7 451,2	4,7
Lühiajalised	16 268,5	10,5	13 071,4	8,2
Sularaha ja hoiused	21 711,6	14,0	20 506,9	12,9
Muud nõuded	1 583,9	1,0	1 602,6	1,0
Reservvara	24 399,5	15,8	26 059,3	16,4
VÄLISNÕUDED KOKKU	154 606,3	100,0	158 707,4	100,0
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)				
Otseinvesteeringud Eestis	176 752,5	54,3	179 290,4	53,8
Aksia-/osakapital ja reinvesteeritud tulu	157 907,3	48,5	159 951,8	48,0
Muu otseinvesteeringukapital	18 845,3	5,8	19 338,6	5,8
Portfelliinvesteeringud	37 599,4	11,5	35 953,5	10,8
Omandiväärtpaberid	14 975,9	4,6	13 248,3	4,0
Võlaväärtpaberid	22 623,5	6,9	22 705,1	6,8
Võlakirjad	22 613,7	6,9	22 660,2	6,8
Rahaturuinstrumendid	9,8	0,0	45,0	0,0
Tuletisinstrumendid	139,3	0,0	179,0	0,1
Muud investeeringud	111 111,7	34,1	117 788,3	35,3
Kaubanduskrediit	10 040,6	3,1	10 791,6	3,2
Laenud	63 494,3	19,5	65 518,4	19,7
Pikaajalised	45 471,9	14,0	58 009,5	17,4
Lühiajalised	18 022,4	5,5	7 508,9	2,3
Sularaha ja hoiused	33 810,8	10,4	38 994,4	11,7
Muud kohustused	3 766,0	1,2	2 483,9	0,7
VÄLISKOHUSTUSED KOKKU	325 603,0		333 211,2	
RAHVUSVAHELINE NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-170 996,7		-174503,8	
Pikaajaline	-170 023,2		-178 573,0	
Lühiajaline	-973,5		4 069,2	

Tabel 2. Rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide lõikes (%)

Nõuded			Kohustused		
Tegevusalad					
	31.03.2006	30.06.2006		31.03.2006	30.06.2006
Finantsvahendus	68,9	67,1	Finantsvahendus	58,5	59,4
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	9,8	9,7	Töötlev tööstus	9,0	9,1
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	5,3	6,8	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	9,4	9,1
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	6,5	6,6	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	6,8	7,0
Töötlev tööstus	4,0	4,1	Kodumajapidamiste tootmine	4,6	4,4
Muud	5,5	5,7	Muud	11,7	11,0
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
Leedu	14,4	14,9	Rootsi	44,9	44,5
Saksamaa	14,2	13,3	Soome	18,9	19,0
Läti	9,7	9,6	Ühendkuningriik	8,7	8,4
Venemaa	8,7	8,8	Saksamaa	3,3	3,3
Soome	4,8	5,5	Ameerika Ühendriigid	2,5	2,5
Ülejäänud riigid	48,2	47,9	Ülejäänud riigid	21,7	22,3
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

Eelmise kvartali lõpu seisuga võrreldes oli 2006. aasta II kvartali lõpuks **Eestisse paigutatud välisinvesteeringute** struktuur mõnevõrra muutunud: otse- ja portfelliinvesteeringute osakaal langes ja muude investeeringute oma tõusis. 2006. aasta juuni lõpus moodustasid otseinvesteeringud kõigist välisinvesteeringutest ligi 54% ehk 179,3 mld krooni. Portfelliinvesteeringute osatähtsus vähenes (eelkõige omandiväärtpaberite kohustuste kahanemise tõttu) ning need moodustasid 10,8% väliskohustustest. Eestisse paigutatud välisinvesteeringute positsioon suurenes peamiselt muude investeeringute kohustuste kasvu tõttu ning viimased hõlmasid väliskohustuste kogumahust 35,3%. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute** puhul olid eelistatumateks tegevusaladeks finantsvahendus (47%), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (14%) ning töötlev tööstus (13%; vt tabel 3). 53% otseinvesteeringutest tegid Rootsi ja 20% Soome investorid.

Eesti investeeringud välismaale suurenesid 3% ning olid 158,7 mld krooni. 67% välismaale paigutatud investeeringutest tegid finantsvahenduse investorid; vähemal määral investeerisid välismaale ka avaliku sektori, hulgi- ja jaekaubanduse ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse investorid. Eesti investorid eelistasid peamiselt Balti riike, Saksamaad ja Venemaad.

Võrreldes 2006. aasta I kvartali lõpu seisuga tõusis 2006. aasta II kvartali lõpuks **välismaale paigutatud investeeringute** struktuuris mõnevõrra otseinvesteeringute osakaal ja langes muude investeeringute oma. Laenude, hoiuste ja keskpanga kulla ja välisvaluutareserv hõlmas ligi 51% välisnõuetest. **Välismaale tehtud otseinvesteeringute** osakaal oli 20%. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (43%),

Tabel 3. Otseinvesteeringupositsioon tegevusalade ja riikide lõikes (%)

Eestis			Välismaal		
Tegevusalad					
	31.03.2006	30.06.2006		31.03.2006	30.06.2006
Finantsvahendus	47,4	47,4	Finantsvahendus	41,8	42,8
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	14,4	14,0	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	23,6	23,2
Töötlev tööstus	12,7	13,0	Veondus, laondus ja side	11,3	11,3
Kodumajapidamiste tootmine	8,3	8,1	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	7,6	8,4
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	7,8	8,0	Kodumajapidamiste tootmine	5,2	4,9
Muud	9,4	9,5	Muud	10,5	9,4
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
Rootsi	54,0	53,3	Läti	30,4	35,3
Soome	20,3	20,3	Leedu	30,7	29,2
Holland	2,6	2,6	Venemaa	13,7	11,0
Norra	2,8	2,5	Küpros	9,2	9,3
Ühendkuningriik	2,1	2,5	Ukraina	2,9	3,0
Ülejäänud riigid	18,2	18,8	Ülejäänud riigid	13,1	12,2
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

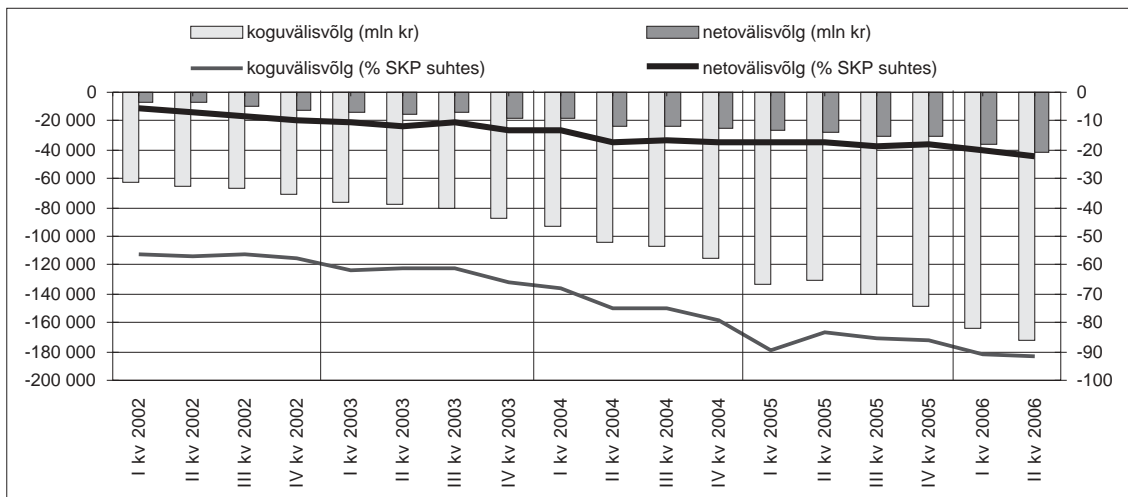
kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (23%) ning veonduse, laonduse ja side esindajad (11%; vt tabel 3). Läti paigutati 35% ja Leetu 29% otseinvesteeringutest. Venemaale tehtud otseinvesteeringud hõlmasid 11% kõikidest välismaistest otseinvesteeringutest.

**Väliskohustuste (eelkõige pikaajalise kapitali kohustuste) ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteeringu-
positsioon 2006. aasta II kvartali lõpus 174,5 mld krooni ulatuses negatiivne, jäädes 7% alla viimase
nelja kvartali baasil oodatava sisemajanduse koguprodukti mahule. Lühiajalise kapitali osas ületasid
nõuded kohustusi 4 mld krooniga.**

Eesti kõigi sektorite võlakohustused kasvasid 5% ja olid 30. juunil 2006. aastal 171,6 mld krooni (ligi 92% viimase nelja kvartali oodatava SKP suhtes). Koguvälisvõlg suurenes valdavalt krediitiasutuste pikaajaliste võlakohustuste kasvu tõttu. Koguvõlast 56% moodustas krediitiasutuste ja 24% muude sektorite välisvõlg. Võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg ulatus 41,4 mld kroonini (22% viimase nelja kvartali oodatava SKP suhtes; vt tabel 4 ja joonis 1).

Tabel 4. Eesti välisvõlg (mln kr)

	31.03.2006	%	30.06.2006	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemisector	3 896,1	2,4	3 786,7	2,2
Lühiajalised				
Pikaajalised	3 896,1	2,4	3 786,7	2,2
II. Keskpang	82,4	0,1	159,4	0,1
Lühiajalised	82,4	0,1	159,4	0,1
Pikaajalised				0,0
III. Krediitiasutused	91 822,5	56,2	95 720,3	55,8
Lühiajalised	50 500,6	30,9	40 822,3	23,8
Pikaajalised	41 321,8	25,3	54 898,0	32,0
IV. Muud sektorid	37 932,7	23,2	40 815,5	23,8
Lühiajalised	12 821,2	7,8	14 992,3	8,7
Pikaajalised	25 111,6	15,4	25 823,2	15,1
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	29 629,7	18,1	31 083,7	18,1
KOGUVÄLISVÕLG	163363,4	100,0	171565,6	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemisector	15 237,7	12,0	15 693,1	12,1
Lühiajalised	8 687,5	6,8	7 647,1	5,9
Pikaajalised	6 550,2	5,2	8 046,1	6,2
II. Keskpang	24 352,8	19,2	25 981,0	20,0
Lühiajalised	19 161,6	15,1	18 478,9	14,2
Pikaajalised	5 191,2	4,1	7 502,1	5,8
III. Krediitiasutused	41 239,6	32,5	37 286,6	28,7
Lühiajalised	25 914,0	20,4	19 937,4	15,3
Pikaajalised	15 325,6	12,1	17 349,3	13,3
IV. Muud sektorid	28 574,4	22,5	31 595,8	24,3
Lühiajalised	17 587,8	13,8	19 815,3	15,2
Pikaajalised	10 986,5	8,6	11 780,5	9,1
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	17 662,0	13,9	19 566,5	15,0
VÕLANÕUDED KOKKU	127 066,4	100,0	130 123,1	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemisector	11 341,6		11 906,4	
Lühiajaline	8 687,5		7 647,1	
Pikaajaline	2 654,1		4 259,3	
II. Keskpang	24 270,5		25 821,6	
Lühiajaline	19 079,2		18 319,5	
Pikaajaline	5 191,2		7 502,1	
III. Krediitiasutused	-50 582,9		-58 433,7	
Lühiajaline	-24 586,7		-20 885,0	
Pikaajaline	-25 996,2		-37 548,7	
IV. Muud sektorid	-9 358,4		-9 219,7	
Lühiajaline	4 766,6		4 823,1	
Pikaajaline	-14 125,0		-14 042,7	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-11 967,7		-11 517,2	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-36 296,9		-41 442,6	

Joonis 1. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

Koguvälisvõlg hõlmas pool väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad, hõlmasid 60% koguvälisvõlast pikaajalised võlakohustused, mille osakaal kasvas kvartali jooksul ligi 8 protsendipunkti. Võlanõuete puhul oli pikaajaliste võlanõuete osakaal 40%.

* * * * *

Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon ja koguvälisvõlg seisuga 30. september 2006 avaldatakse Eesti Panga koduleheküljel (<http://www.eestipank.info>) 27. detsembril 2006 kell 12.

Avaldamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale.

Eesti Panga rahvusvaheliste ja avalike suhete osakond